auctumnalis L.). Kraavides ja kraavikaldail, samuti ka aedade ääres leidub sagedasti lähedal-olevate keedu- ja puuvilja-aedade pagenuid, mille hulgast silmapaistvamad on päris unilauk (*Sisymbrium officinale* Scop.), harilik ristirohi, harilik puju (*Artemisia vulgaris* L.), vilt-takjas (*Lappa tomentosa* Lam.), tuliohakas (*Cirsium lanceolatum* Scop.), päris piimohakas (*Sonchus oleraceus* L.), raudnõges, põldnälghein (*Spergula arvensis* L.), kurekael (*Erodium cicutarium* L'Hérit.) ja raudtee läheduses harva ka keskmine maran (*Potentilla intermedia* L.!), mis vast viimseil aastail meile enamasti raudteega sisse talutud. Kohati on ka läbisõitnud vankritelt mahavarisenud üksik kultuurtaime seeme (oder, kaer, põld-ristikhein, timut) siin juurdunud. Niiskeilt, poriseilt tänavailt võime leida isegi vee-äärseid taimi, nagu ruskmeid, vesioblikaid, kirburohtu.

Veekogud. Loomulik, et Emajõgi, voolates läbi linna, toob oma jagu mitmekesisust selle taimestikku. Osa kalda-äärset, mis sadamasilla kohal või palgiparvede all, on taimevaene. Võrdlemisi sügav vesi ja palgiparvede liikumine takistavad siin taimede juurdumist ja kasvu. Mujal, eriti kivi- ning endise puusilla vahel ja Tähtvere luha kohal, kus kaldas soppe ja käärusid, milledes vesi voolab aeglasemalt või koguni seisab, leidub tihedaid suuri partheina (*Glyceria aquatica* Wahlb.) kogumikke, mille keskel kuuskheinu (*Hippuris vulgaris* L.), päist vesikuuske (*Myriophyllum spicatum* L.), harilikku konnarohtu (*Alisma plantago* L.), üksikuid kõõluslehti (*Sagittaria sagittifolia* L.), jõetakjaid ja vesiläätsi. Kohati levib vesikatku (*Helodea canadensis* R. et Mx.) suuremal hulgal (vrdl. lhk. 50), millele järgnevad sügavamal vees penikeeled (näit. *Potamogeton natans* L., *P. perfoliatus* L., *P. pectinatus* L. jt.). Kohtadel, kus vesi alanenud, kasvab tihedalt muru- ja aasnurmikat, valget kasteheina (*Agrostis alba* L.), hanijalga, vesikerssi (*Nasturtium amphibium* R. Br.), vesikirburohtu (*Polygonum amphibium* L.), kärn- ja vesioblikat (*Rumex crispus* L., *R. aquaticus* L.), kohati isegi merioblikat (*Rumex maritimus* L.!). Mõnes kohas esineb jõe kaldal siin ka konna- ja alpi luda (*Juncus bufonius* L., *J. alpinus* Vill.) ja roomavat tulikat. Kindlustatud jõekallastel ja tammidel kasvab pujusid, kõrve- ja raudnõgeseid, võililli, hiirekõrvu, madaraid, suuri teelehti jt.

Omapärase taimeühingu moodustab Meltsiveski (204. joon.) tiik. Et tiik saab oma vee veerikkaist allikaist, siis peatub vesi paisuga moodustatud tiigis pikemat aega ja voolab siis kitsa kraavi kaudu Emajõkke. Seisvas vees kasvab Tallinna tänava äärse allika ümbruses suuremal mõõdul suurt partheina, tarnu, longus ja kolmisruset (*Bidens cernuus* L., *B. tripartitus* L.), allikmailast (*Veronica beccabunga* L.), vesioblikat, särjesilmi (*Batrachium*) jt. hüdrofüüte. Kaugemal on suvel kogu tiigi pind kaetud kuuskheintega, mis moodustavad peaaegu puhta kogumiku (vt. 204. joon.), kus tähendatud taimemetsas esinevad üksikud vesikuused, penikeeled, vesitähed, lemled, vetikate kiht, milles kõige rohkem spirogüüre ja kladofoore. Tiigi kaldal kasvab harilikke kõrrelisi, sagedasti parkheina (*Lycopus europaeus* L.), pujusid. Ida poolt raamib tiiki paplite vöö.

Tartumaa, lk. 626